

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Fakulta filozofická
Katedra sociologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta práce

Práci předložil(a) student(ka): Kateřina Vodičková

Název práce: Vzdělání rodičů a jeho vliv na vzdělání dětí podle místa bydliště

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):
Mgr. Lucie Hošková

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem předkládané bakalářské práce je analýza vlivu vzdělání rodičů na dosažené vzdělání dětí, přičemž se autorka snaží objasnit vzdelaností reprodukci s ohledem na velikost místa bydliště. Tento cíl byl v práci naplněn, i když ne zcela uspokojivým způsobem.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Předkládaná bakalářská práce se zaměřuje na mezigenerační reprodukci vzdělání. Autorka se chce blíže zaměřit na místo bydliště a jeho vliv na vzdělání, zde je však nutné podotknout, že se ve své práci zabývá vlivem velikosti místa bydliště, ne místem jako takovým, jak sama mylně uvádí a místy směšuje, neboť nechává stranou například geografické rozmístění, vzdálenost od města, potencionální uplatnění v místě bydliště atd. V úvodu by mělo dojít k představení tématu i představení práce jako takové, což platí pouze pro část teoretickou, a to poměrně podrobně, o praktické části a její strukturu se v úvodu dovídáme pouze to, že je obsahem práce. V teoretické části se autorka v jednotlivých kapitolách zaměřuje na rodinu, nicméně součástí kapitoly nazvané *Rodina* je i podkapitola *Odlišné přístupy ke vzdělání*, jejíž název je značně zavádějící a evokuje chybné zasazení do práce, neboť přístupem ke vzdělání se v sociologii obecně míní něco jiného než postoj jednotlivých sociálních vrstev k důležitosti vzdělání, jak vyznívá z rétoriky podkapitoly. Dále se zaměřuje na teorie vysvětlující vzdelanostní nerovnosti, které poměrně dobře mapuje. Nicméně stranou nechává teorie, které se váží k ryze českému kontextu, a to i v následující kapitole zaměřující se na vzdelanostní nerovnosti v ČR, kde je bohužel větší prostor věnován legislativním opatřením než dosud provedeným výzkumům a jejich závěrům (zde autorce opět postačí čtyři krátké odstavce). V práci zcela absentuje postup při zpracování dat, popisuje pouze data, s kterými pracuje, vytyčuje si tři hypotézy a následně přechází rovnou k výsledkům, v kterých interpretuje tabulky, o jejichž původu se čtenář rovněž moc nedozví, popřípadě je porovnává s výsledky výzkumů z let předchozích. V některých místech (př. strana 26) autorka pracuje s procenty, nicméně nikde neuvádí, kde k daným číslům došla či k jaké tabulce se vážou, naopak Tabulka 1 není ve výsledcích nijak komentována a interpretována atd.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Předkládaná bakalářská práce je psána místy kostrbatým jazykem, zejména co se větné struktury týče. Po grafické stránce je práce jednotná a přehledná, citace mají ustálenou podobu.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Autorka předkládané bakalářské práce analyzuje prostřednictvím kvantitativního výzkumu vliv vzdělání rodičů a velikosti místa bydliště na dosažené vzdělání jedince, nicméně zpracování nesplňuje všechny nároky kladené na bakalářskou práci. Teoretická část rozsahem velmi výrazně převyšuje metodologii a praktickou část dohromady (více než v poměru 2:1, neboť na popsání metodologie výzkumu a jeho výstupů autorka stačilo pouhých 8 stránek). Přesto nelze říci, že by si zde autorka připravila kvalitní základ pro vlastní výzkum. V práci dochází k porušování vývojové linie a místy ke směšování či nejednoznačnému používání pojmů a termínů (viz kapitola *Odlíšné přístupy ke vzdělání*, kdy je kapitola o třech odstavcích spíše směsicí informací o přístupu ke vzdělání, postojů k významu vzdělání a vzdělanostních nerovnostech). Stranou nechává některé důležité výzkumy vzdělanostních nerovností v České republice a či zasazení vzdělanostních nerovností v ČR do širšího kontextu. Nedostatky se objevují i v popisu metodologie, kdy autorka sice popisuje jednotlivé proměnné a jejich rozdělení, avšak absentuje popis zpracování dat a původ tabulek uváděných v příloze. Práce s daty je rovněž nejasná a bez možnosti náhledu do tabulek je pro čtenáře obtížné se v provedeném výzkumu zorientovat, což je hlavně způsobeno těžkopádným slohovým stylem. Práce nepůsobí kompaktně, čtenář musí neustále listovat, domýšlet si a číst mezi řádky, tabulky nejsou řazeny tak, jak jsou data interpretována ve výsledcích. Na druhou stranu za kvalitní považují zpracování tabulek.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (*jedna až tři*):

1. Charakterizuje nejvýznamnější teorie zaměřující se na vysvětlení vzdělanostních nerovností v české společnosti a jmenujte jejich autory.
2. Jak sama popisujete v teoretické části, v současné době dochází k tomu, že se lidé s vyšším socioekonomickým statusem stěhují z města do menších vesnic v jeho blízkém okolí, což často platí zejména pro lidi s vyšším socioekonomickým statusem, kteří dbají na vzdělání svých dětí a sami ojíždí do města za prací. Jak tato skutečnost může ovlivnit vztah velikosti místa bydliště a dosaženého vzdělání?
3. Jakým způsobem jste zpracovávala používaná data?

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Práci navrhuji hodnotit jako dobrou.

Datum: 22. 5. 2013

Podpis: